

İlgili Kanun / Madde
4857 S. İşK/32

T.C
YARGITAY
9. HUKUK DAİRESİ

Esas No. 2023/20947
Karar No. 2024/9
Tarihi: 08.01.2024

● ÜCRETİN YABANCI PARA CİNSİNDEN KARARLAŞTIRILMASI HALİNDE ÜCRETİN EURO CİNSİNDEN TALEP EDİLMESİ DURUMUNDA UYGULANACAK FAİZ

ÖZETİ: Diğer yandan, yabancı para borcuna hangi faizin uygulanacağı 3095 sayılı Kanun'un 4/a maddesinde düzenlenmiş olup ilgili düzenlemede “Sözleşmede daha yüksek akdi veya gecikme faizi kararlaştırılmadığı hallerde, yabancı para borcunun faizinde Devlet Bankalarının o yabancı para ile açılmış bir yıl vadeli mevduat hesabına ödediği en yüksek faiz oranı uygulanır.” kuralına yer verilmiştir. Somut olayda, dava ve ıslah dilekçelerinde, euro cinsinden talep edilen ücret, ihbar tazminatı, fazla çalışma, hafta tatili, ulusal bayram ve genel tatil ücreti alacaklarına mevduata uygulanan en yüksek faizin yürütülmesi talep edilmiştir. Söz konusu alacaklara kural olarak Devlet bankalarının euro ile açılmış bir yıl vadeli mevduat hesabına ödediği en yüksek faiz oranı uygulanması gerekirken "euroya uygulanan en yüksek banka mevduat faizi"nin yürütülmesine karar verilmiş olması da 3095 sayılı Kanun'un 4/a maddesine aykırılık teşkil etmektedir.

Taraflar arasındaki alacak davasından dolayı yapılan yargılama sonunda İlk Derece Mahkemesince davanın kabulüne karar verilmiştir.

Kararın davalı vekili tarafından istinaf edilmesi üzerine, Bölge Adliye Mahkemesince başvurunun esastan reddine karar verilmiştir.

Bölge Adliye Mahkemesi kararı davalı vekili tarafından temyiz edilmekle; kesinlik, süre, temyiz şartı ve diğer usul eksiklikleri yönünden yapılan ön inceleme sonucunda, temyiz dilekçesinin kabulüne karar verildi.

Davalı vekilince temyiz incelemesinin duruşmalı olarak yapılması istenilmiş ise de 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu'nun (6100 sayılı Kanun) 369 uncu maddesinin ikinci fıkrası gereğince duruşma isteğinin miktardan reddi ile incelemenin dosya üzerinden yapılmasına karar verildikten ve Tetkik Hâkimi tarafından hazırlanan rapor dinlendikten sonra dosyadaki belgeler incelenip gereği düşünüldü:

I. DAVA

Davacı vekili dava dilekçesinde; müvekkilinin davalı Şirketin asıl işveren konumunda olduğu Sırbistan Nis Konut Projesinde 03.07.2020-26.09.2020 tarihleri arasında kesintisiz şekilde kalıpcı ustabaşı olarak çalıştığını, ücretinin aylık 2.000,00 euro olduğunu, iş sözleşmesinin hiçbir gerekçe gösterilmeden işverence feshedildiğini, müvekkilinin haftanın 7 günü boyunca 07.00-18.00 saatleri arasında çalıştığını, iş yoğunluğu sebebiyle çalışmanın haftanın 3 günü 18.00-22.00 saatleri arasında da devam ettiğini, davacının ulusal bayram ve genel tatil günlerinin tamamında çalıştığını; ancak söz konusu çalışmalarının karşılığının davalı tarafça ödenmediğini, çalışma süresi boyunca davacıya yalnızca 100,00 euro ücret ödemesi yapıldığını ileri sürerek ihbar tazminatı, ücret, fazla çalışma ücreti, hafta tatili ücreti ile ulusal bayram ve genel tatil ücreti alacaklarının davalıdan tahsiline karar verilmesini talep etmiştir.

II. CEVAP

Davalı vekili cevap dilekçesinde; dava dilekçesi eklerinin taraflarına tebliğ edilmemesinin hukuka aykırı olduğunu, davacının müvekkili Şirkette yalnızca 45 gün çalıştığını, davacının müvekkili Şirketin işçisi olmadığını, davacının müvekkilinin iş ortağı olan Global Firması ile onun anlaşmalı olduğu Hatice Kılıç-Nur İnşaat Şirketinin işçisi olduğunu, davanın bu Şirketlere ihbarı ile müvekkili Şirket bakımından da husumet yokluğundan reddi gerektiğini; ayrıca davacının çalışma koşullarına ilişkin beyanının hayatın olağan akışına aykırı olduğunu, ücret miktarına ilişkin iddiasının da piyasa rayıcı bakımından fahiş olduğundan söz konusu iddiaya itibar edilmemesi gerektiğini, alacaklara uygulanması için talep edilen faizin türüne ve başlangıç tarihine de itiraz ettiklerini savunarak davanın reddini istemiştir.

III. İLK DERECE MAHKEMESİ KARARI

İlk Derece Mahkemesinin yukarıda tarih ve sayısı belirtilen kararı ile; davacının davalı Şirketin asıl işveren konumunda olduğu Sırbistan Nis Konut projesinde 05.07.2020-26.09.2020 tarihleri arasında kesintisiz şekilde çalıştığı, aylık ücretinin 2.000,00 euro olduğunun puantaj kayıtları ile sabit olduğu, davacının ödenmeyen ücret alacağının bulunduğu, dosyada yer alan puantaj kayıtları dikkate alındığında davacının fazla çalışma yaptığı, bir kısım ulusal bayram ve genel tatiller ile hafta tatillerinde çalışmaya devam ettiği hususlarının sabit olduğu, çalışmaların karşılığının ödendiğinin davalı tarafça ispatlanmadığı; ayrıca feshin haklı nedene

dayandığı olgusunun da davalı tarafça ispatlanamaması sebebiyle davacının ihbar tazminatına da hak kazandığı gerekçesiyle davanın kabulüne karar verilmiştir.

IV. İSTİNAF

A. İstinaf Yoluna Başvuranlar

İlk Derece Mahkemesinin yukarıda belirtilen kararına karşı süresi içinde davalı vekili istinaf başvurusunda bulunmuştur.

B. İstinaf Sebepleri

Davalı vekili; bilirkişi raporunun denetime elverişli olmadığını, rapora itirazlarının dikkate alınmadığını, davacının müvekkili Şirket nezdinde 45 gün çalışması bulunduğunu, davacının saatlik ücret ile çalıştığını, bu durumun davacı tanığının başka dava dosyalarına sunduğu beyanları ile kanıtlandığını, söz konusu itirazlar dikkate alınmaksızın ücretin 2.000,00 USD kabulünün hatalı olduğunu, davacının usta olduğuna ilişkin iddiasının da gerçeği yansıtmadığını, davacı tanığının dava açmaya hazırlandığına ilişkin beyanları dikkate alındığında çalışma koşullarına ilişkin beyanlarına itibar edilmemesi gerektiğini, davacının fazla çalışma ücreti, hafta tatili ücreti ile ulusal bayram ve genel tatil ücreti alacaklarını ispat edemediğini, müvekkili Şirketin iş sözleşmesinin fesih sürecine ilişkin dâhli olmadığından ihbar tazminatından sorumlu tutulmasının hatalı olduğunu, kendisine ihbar talep edilen dava dışı alt işveren Şirketin zarar kastı ile gerçeğe aykırı puantajlar düzenlediğini, zira henüz kendisine tebligatlar yapılmadan işyeri kayıtlarını sunmasının taraflar arasındaki muvazaayı ispata yarar olduğunu ileri sürerek İlk Derece Mahkemesi kararının ortadan kaldırılması istemi ile istinaf yoluna başvurmuştur.

C. Gerekçe ve Sonuç

Bölge Adliye Mahkemesinin yukarıda tarih ve sayısı belirtilen kararı ile; İlk Derece Mahkemesince verilen kararın usul ve kanuna uygun olduğu ve dosya kapsamı ile örtüşür nitelikte bulunduğu gerekçesiyle davalı vekilinin istinaf başvurusunun esastan reddine karar verilmiştir.

V. TEMYİZ

A. Temyiz Yoluna Başvuranlar

Bölge Adliye Mahkemesinin yukarıda belirtilen kararına karşı süresi içinde davalı vekili temyiz isteminde bulunmuştur.

B. Temyiz Sebepleri

Davalı vekili; istinaf dilekçesindeki gerekçelere benzer gerekçelere ilaveten dava dışı yüklenici Şirketin sunmuş olduğu puantaj kayıtları dâhil işyeri kayıtlarının gerçeği yansıtmadığını, söz konusu Şirket hakkında gerçeğe aykırı belge düzenlemesi sebebiyle İstanbul Anadolu Cumhuriyet Başsavcılığına 2022/25475 Soruşturma sayılı dosya ile suç duyurusunda bulunulduğunu ileri sürerek Bölge Adliye Mahkemesi kararının bozulması istemi ile temyiz yoluna başvurmuştur.

C. Gerekçe

1. Uyuşmazlık ve Hukuki Nitelendirme

Uyuşmazlık, husumet, hizmet süresi, aylık ücretin miktarı, ihbar tazminatı, fazla çalışma ücreti, hafta tatili ücreti, ulusal bayram ve genel tatil ücreti alacaklarının ispatı ve hesaplanması ile yabancı para cinsinden tahsiline karar verilen alacaklara uygulanması gereken faizin oranına ilişkindir.

2. İlgili Hukuk

1. 6100 sayılı Kanun'un 369 uncu maddesinin birinci fıkrası ile 371 inci maddesi.

2. 4857 sayılı İş Kanunu'nun 17, 32, 41, 44, 46 ve 47 nci maddeleri.

3. 3095 sayılı Kanuni Faiz ve Temerrüt Faizine İlişkin Kanun'un (3095 sayılı Kanun) 4/a maddesi.

3. Değerlendirme

1. Somut uyuşmazlıkta davacı tarafça davalı Şirketin asıl işveren konumunda olduğu Sırbistan Nis Konut projesinde 03.07.2020-26.09.2020 tarihleri arasında kesintisiz şekilde kalıpcı ustabaşı olarak çalıştığı, ücretinin aylık 2.000,00 euro olduğu, davalıya ait işyerinde fazla çalışma yapıldığı, hafta tatilleri ile ulusal bayram ve genel tatillerde çalışmaya devam edildiği ileri sürülmüş olup İlk Derece Mahkemesince, davacının davalı nezdindeki fazla çalışma, hafta tatili ile ulusal bayram ve genel tatil ücreti alacakları bakımından dava dışı alt işveren olan H. K. tarafından sunulan işyeri kayıtlarının değerlendirmeye esas alındığı anlaşılmaktadır.

2. Ancak davalı Şirket tarafından sunulan kayıtlarda da davacının imzası yer almakta olup söz konusu kayıtlar hükme esas alınmadığı gibi bu kayıtların hükme esas alınan dava dışı alt işveren tarafından sunulan kayıtlar ile çeliştiği görülmektedir. Şöyle ki davalı Şirket tarafından sunulan 2020 yılının Eylül ayına ilişkin davacının da imzasının yer aldığı kimi puantaj kayıtlarına göre davacının 06.40-17.00, 06.40-17.15, 06.40-16.40 saatleri arasında çalışmasının bulunduğu anlaşılmakta iken dava dışı alt işveren tarafından sunulan yine imzalı puantaj kayıtlarında davacının genellikle 07.00-18.00 saatleri arasında çalışmasının bulunduğu, kimi günlerde çalışmanın 22.00'ye kadar devam ettiği görülmektedir. Diğer yandan, davacının 06.10.2020 tarihinde yurda girişi söz konusu olmasına rağmen dava dışı alt işveren H. K. tarafından sunulan kayıtlarda davacının 12.10.2020 tarihinde dahi Taşyapı Niş Konut Projesinde çalıştığına dair imzalarının bulunduğu anlaşılmaktadır. Buna göre gerekirse davacının da kayıtlar altındaki imzalara ilişkin beyanı alınarak davalı Şirket ve dava dışı alt işveren kayıtları arasındaki çelişki giderilmek suretiyle talep konusu alacakların yeniden değerlendirilmesi gerekmektedir.

2. Diğer yandan, yabancı para borcuna hangi faizin uygulanacağı 3095 sayılı Kanun'un 4/a maddesinde düzenlenmiş olup ilgili düzenlemede "Sözleşmede daha yüksek akdi veya gecikme faizi kararlaştırılmadığı hallerde, yabancı para borcunun faizinde Devlet Bankalarının o yabancı para ile açılmış bir yıl vadeli mevduat

hesabına ödediği en yüksek faiz oranı uygulanır.” kuralına yer verilmiştir. Somut olayda, dava ve ıslah dilekçelerinde, euro cinsinden talep edilen ücret, ihbar tazminatı, fazla çalışma, hafta tatili, ulusal bayram ve genel tatil ücreti alacaklarına mevduata uygulanan en yüksek faizin yürütülmesi talep edilmiştir. Söz konusu alacaklara kural olarak Devlet bankalarının euro ile açılmış bir yıl vadeli mevduat hesabına ödediği en yüksek faiz oranı uygulanması gerekirken "euroya uygulanan en yüksek banka mevduat faizi"nin yürütülmesine karar verilmiş olması da 3095 sayılı Kanun'un 4/a maddesine aykırılık teşkil etmektedir.

VI. KARAR

Açıklanan sebeplerle;

1. Temyiz olunan, İlk Derece Mahkemesi kararına karşı istinaf başvurusunun esastan reddine ilişkin Bölge Adliye Mahkemesi kararının **ORTADAN KALDIRILMASINA**,

2. İlk Derece Mahkemesi kararının **BOZULMASINA**,

Peşin alınan temyiz karar harcının istek hâlinde ilgiliye iadesine,

Dosyanın kararı veren İlk Derece Mahkemesine, bozma kararının bir örneğinin kararı veren Bölge Adliye Mahkemesine gönderilmesine,

08.01.2024 tarihinde oy birliğiyle karar verildi.